

VAKDIDACTISCHE NETWERKEN PROFESSIONELE LEERGEMEENSCHAPPEN DOCENTONTWIKKELTEAMS

In een academische opleidingsschool wordt geleerd in de breedste betekenis van het woord. Leerlingen zijn er aan het leren, studenten bereiden zich voor op het leraarschap en leraren van de scholen en de opleidingsinstituten spannen zich in om als professionals up tot date te blijven. Het samenwerkingsverband van de AOS nodigt uit om met en van elkaar te leren.

Het onderwijs is voortdurend in ontwikkeling. Daarom is het belangrijk naast de kennis en vaardigheden over het lerarenberoep ook de vakinhoudelijke en vakdidactische expertise te verkrijgen en bij te houden. Het netwerk van de AOS biedt uitstekende mogelijkheden om met collega's samen (verder) te leren rond vakspecifieke of vakoverstijgende thema's van het leraarsberoep. Dit is in het belang van onze leerlingen en van de studenten die we opleiden tot onze collega's.

De AOS is een samenwerkingsverband waarbinnen dit leren vorm kan krijgen. Dat is mogelijk in allerlei varianten van leernetwerken: vakdidactische netwerken, professionele leergemeenschappen en docentontwikkelteams.

Kenmerken van een leernetwerk

- Binnen de opleidingsschool en dus ook binnen een leernetwerk gaat het om leren met en van elkaar.
- In een netwerk participeren (aanstaande) docenten en eventueel andere professionals uit de vo-scholen en uit de lerarenopleiding.
-

- De deelnemers van een netwerk bepalen zelf aan welke thema's ze willen werken en op welke wijze ze dat doen.

Verschillende vormen

- Een **vakdidactisch netwerk** is erop gericht het pedagogisch-didactisch handelen van de docent te ondersteunen. Het kan ook gericht zijn op de ondersteuning van de werkplekbegeleider bij de begeleiding van studenten op vakinhoudelijk en vakdidactisch terrein, dan wel om de leerwerktaken van de studenten aan te laten sluiten bij de praktijksituaties in het vo.
- Een **professionele leergemeenschap** kan bestaan uit professionals met een verschillende achtergrond die zich vanuit de verschillende expertisegebieden richten op een vakoverstijgend thema waarmee ze in hun praktijk te maken hebben.
- Een **docentontwikkelteam** bestaat uit een groep 'vakgenoten' die samen nieuw lesmateriaal ontwikkelen.

Omstandigheden en werkwijze

Het is belangrijk dat er tijd en ruimte is om deel te kunnen nemen aan een leernetwerk.

- De scholen maken het mogelijk dat deelnemers daadwerkelijk kunnen aansluiten bij het netwerk.
- Het netwerk komt minimaal vijf keer per jaar bij elkaar.
- Deelnemers vanuit de scholen kunnen ongeveer 40 uur van hun professionaliseringstijd inzetten voor het netwerk. (Desgewenst kan deelname worden aangemeld voor het lerarenregister.)
- Het netwerk werkt aan de hand van een plan per studiejaar en doet aan het einde van het studiejaar verslag aan de scholen en aan het instituut over de werkwijze en bevindingen.

Aanbevelingen

- Het werkt het krachtig als er twee deelnemers van een school in een netwerk vertegenwoordigd zijn. Dit bevordert de kennisdeling op school en maakt de deelname minder kwetsbaar.
- Deelname van studenten kan een netwerk in meer opzichten versterken. De studenten krijgen de gelegenheid om mee te werken en te leren diep in de praktijk van het beroep. De inbreng van jonge, onbevungen aanstaande collega's heeft een gunstig effect op de dynamiek van de samenwerking binnen het netwerk.
- Het effect van leren van en met elkaar wordt nog krachtiger als er binnen de eigen werkomgeving gelegenheid tot kennisdeling wordt geboden.

Diversiteit

In principe is het mogelijk om voor alle schoolvakken een vakdidactisch netwerk of een docentontwikkelteam op te zetten. Rond allerlei thema's die spelen in het onderwijs kunnen PLG's worden opgestart. De grote variëteit maakt het mogelijk aan te sluiten bij een vorm en een groep die past bij de eigen wensen.

VAKDIDACTISCHE NETWERKEN FLOT**Aardrijkskunde**

- Uwe Krause
u.krause@fontys.nl

Algemene economie

- Dorien Doornebos
d.doornebosklarenbeek@fontys.nl
- Marlies van Wezel
m.vanwezel@fontys.nl

Biologie

- Kitty Walravens
c.walravens@fontys.nl

Duits

- Ton Zweegers
a.zweegers@fontys.nl

Engels

- Marina Bouckaert
m.bouckaert@fontys.nl
- Marjon van Winkelhof
m.vanwinkelhof@fontys.nl

Frans

- Yvonne Lommen
y.lommen@fontys.nl

Geschiedenis

- Gijs van Gaans
g.vangaans@fontys.nl
- Aron Borger
a.borger@fontys.nl

GZW

- Marieke van Asten
marieke.vanasten@fontys.nl

Levensbeschouwing

- Kees Hamers
k.hamers@fontys.nl

Maatschappijleer

- Jefta Bego
j.bego@fontys.nl
- Anouk de Ruiten
a.deruiten-ab@fontys.nl
- Hay Janssen
h.janssen@fontys.nl

Nederlands

- Nanette Maalman
n.maalman@fontys.nl
- Margriet Smits
mrgt.smits@fontys.nl

Omgangskunde

- Lieke van Dun
l.vandun@fontys.nl

Scheikunde

- Karel van Langendonck
k.langendonck@fontys.nl
- Wim Maagdenberg
w.maagdenberg@fontys.nl

Spaans

- Rosa Bartman
r.bartman@fontys.nl
- Jolie van Loo
j.vanloo@fontys.nl

Wiskunde

- Gerard van Alst
g.vanalst@fontys.nl
- Carla van Oorschot
c.vanoorschotkuijten@fontys.nl

Leernetwerk voor mvt-docenten

Docenten van moderne vreemde talen van verschillende scholen ontwerpen samen lessen en zijn elkaars critical friends in het ontwerp- en uitvoeringsproces.

"Het uitwisselen van verschillende thema's en ervaringen werkt motiverend. Je krijgt zin om met iets nieuws te beginnen of een idee van iemand anders ook eens uit te proberen."

- 1^e bijeenkomst: 9 oktober 2017
- 2^e bijeenkomst: 26 oktober 2017
- 3^e bijeenkomst: 7 december 2017
- 4^e bijeenkomst: 8 februari 2018
- 5^e bijeenkomst: 19 april 2018

Tijd: Donderdag van 15.30 t/m 17.00 uur
 Locatie: Op een VO-school of bij ILS-HAN
 Deelnemers: Maximaal 20 personen
 Info: Lianne Klein Gunnewiek
 E-mail: lianne.kleingunnewiek@han.nl
 Aanmelden: Corry Kocken
 E-mail: c.kocken@eckartcollege.nl

We verhelderen samen welke vakdidactische vraagstukken m.b.t. de moderne vreemde talen aan bod gaan komen. Denk aan gespreksvaardigheidslessen, doeltaalvoertaal, kennis van land en cultuur en gepersonaliseerd leren in het mvt-onderwijs.

Vanuit de praktijk hebben jullie vast meer suggesties waaraan je binnen de vakdidactische leergroep aandacht zou willen besteden. We vragen je hier alvast over na te denken, om in de eerste bijeenkomst een keuze te kunnen maken.

Vakdidactisch netwerk mens en maatschappij

Op veel vmbo-scholen worden de vakken geschiedenis, aardrijkskunde en soms economie, maatschappijleer en levensbeschouwing geïntegreerd aangeboden als één vak op het lesrooster; Mens & Maatschappij (M&M). Dit roept vragen op en stelt docenten die voor één discipline zijn opgeleid voor grote uitdagingen.

Bij de HAN start een vakdidactisch netwerk M&M voor docenten die (eigen) praktijkvoorbeelden willen bestuderen aan de

hand van actuele kennis over M&M en vakoverstijgend werken om tot good practices te komen. Uiteindelijk doel

is tot een gezamenlijke visie op vakoverstijgend werken binnen het leergebied M&M te komen. Vanuit deze visie wil de groep werken aan de ontwikkeling van materialen voor docenten en studenten die zich voorbereiden om in dit leergebied aan de slag te gaan.

Info: Anne van Duuren
 E-mail: anne.vanduuren@han.nl
 Info: Björn Wouters
 E-mail: bjorn.wouters@han.nl

Belangstellenden die willen leren in een PLG over digitale middelen in de klas

Vrijwel iedere docent maakt in zijn lessen gebruik van digitale leermiddelen om het onderwijs te ondersteunen. Dat kan gebeuren met het met het doel om leerlingen mogelijkheden te bieden de leerstof op een andere of op een aanvullende manier te verwerken. ICT wordt daarnaast ook ingezet als middel om te differentiëren in de klas.

Hoe ga je in je onderwijspraktijk om met digitale middelen? Welke didactiek hoort daarbij? Wat is er vanuit wetenschappelijk perspectief bekend over leren met behulp van digitaal materiaal?

Dit soort vragen kunnen de basis vormen voor het leren in een leergemeenschap met professionals uit de praktijk en experts van buiten.

Info: Corry Kocken-van Acht
 E-mail: c.kocken@eckartcollege.nl

Aanmelden en kosten

Heb je belangstelling voor één van de netwerken?

- Bepreek dit met je leidinggevende
- Meld je vervolgens aan bij de contactpersoon die vermeld is bij het netwerk van je voorkeur.
- Breng ook de AOS-coördinator op de hoogte van je aanmelding

Deelname voor docenten verbonden aan de AOS is in principe kosteloos.